

Az OTSZ módosítások rövid ismertetője BM OKF Budapest, 2019. július 29.

A Magyar Közlöny július 26-i számában megjelent az Országos Tűzvédelmi Szabályzat módosításáról szóló 30/2019. (VII. 26.) BM rendelet, amelynek szabályai 2020 januárjában lépnek hatályba – a következőkben a változások rövid ismertetőjét foglaltuk össze:

Eltérési engedélyezések tapasztalatai

A gyakran előforduló eltérési engedélyezési eljárásokkal összefüggésben meg kellett vizsgálni az érintett jogszabályi rendelkezéseket, azok szakmai indokoltságát. Az értékelés alapján módosult a tűzjelző és a tűzoltó berendezések létesítési kötelezettségét előíró 14-es melléklet táblázata, amely pontosítja az erőművi helyiségek, a zárt konténeres üzemanyagotöltő állomások és a nagykonyhai készülékek esetében a létesítési kötelezettséget. A füstmentes lépcsőház és környezetének kialakítása, így elsősorban a kapcsolódó helyiségek közötti elválasztás előteres lépcsőháznál, vagy természetes szellőzésű füstmentes lépcsőház esetében a lépcsőház légtere és a közeli ablakok, ajtók közelsége szintén számos esetben volt eltérési engedélyezés tárgya, emiatt ennek differenciáltabb megközelítése indokolt.

Fogalmak pontosítása

A hatósági szakemberek és az ügyfelek visszajelzése alapján pontosították az OTSZ szerinti fogalom-meghatározásokat, emellett új, a rendelet értelmezését, alkalmazását megkönnyítő fogalmak is bekerültek a módosított előírásba. Ilyen például a lábazat fogalmának a Magyar Építész Kamara által javasolt, méretet tartalmazó meghatározása, amely egyértelműsíti a homlokzati hőszigetelések alkalmazhatóságát. A szöveg tartalmazza a robbanás elleni védelemmel kapcsolatos kifejezéseket, egyebek mellett a robbanásveszélyes tér, robbanásveszélyes térfogat, és robbanásveszélyes helyiség meghatározását. A kiürítés témaköréhez kapcsolódóan a vonatkozó tűzvédelmi műszaki irányelv több fogalmat tartalmaz, amelynek OTSZ-be helyezését a jogszabály egyszerűbb értelmezése tette indokoltá.

Tűzveszélyességi osztályba sorolás

A tűzveszélyességi osztályba sorolás és az uniós veszélyességi kategóriák (ún. CLP-rendelet) egymáshoz közelítése számos szakmai és jogi kérdést vetett fel, sok egyeztetést igényelt az éghető folyadékoknak a három tűzveszélyességi osztályhoz való hozzárendelése. Ezek során a hazai, lobbani és üzemi hőmérsékleten alapuló, évtizedek óta alkalmazott, és a vegyipar által is megfelelőnek tartott besorolást kellett összhangba hozni az uniós, eltérő hőmérsékleti értékekhez kötött kategóriákkal. Kompromisszumos megoldás született a tűzveszélyességi fokozat feltüntetésével kapcsolatban is, a jogalkotó figyelembe vette a jelölés és a CLP szerinti jelölések közötti összefüggéseket, igyekezett elkerülni a párhuzamos vagy megtévesztő információtartalmakat, valamint tekintettel volt arra is, hogy a jelölés milyen információt nyújt a beavatkozó tűzoltóegységeknek.

Robbanás elleni védelem

A katasztrófavédelem módosításon dolgozó szakterülete és a szakmai szervezetek egyetértettek abban, hogy a robbanás elleni védelem markánsabban jelenjen meg a követelményrendszerben. Az alapvető – a robbanásveszélyes állapot kialakulását megelőző, a robbanást vagy hatásait

korlátozó – követelményeken kívül külön szabályok tartalmazzák a robbanásveszélyes tér, illetve robbanásveszélyes helyiség esetében betartandó létesítési, valamint (részben meglévő) használati elvárásokat. A robbanás elleni védelemhez kapcsolódó műszaki megoldásokat külön tűzvédelmi műszaki irányelv tartalmazza majd. A szabályozási koncepciónak megfelelően a rendeletből a hasadó, hasadó-nyíló felületekre vonatkozó rendelkezések átkerülnek az új irányelvbe, ugyanis ez a fejezet a robbanásvédelem egyik részterületéhez kapcsolódó megoldásokat ismerteti. E fejezet helyébe lép a robbanásvédelemről szóló szövegrész.

Tűzterjedés elleni védelem

Számos szakmai szervezet részéről érkezett javaslat a megengedett legnagyobb tűzszakaszméret módosítására (növelésére). Tekintettel arra, hogy a tűzszakaszolás az építészeti tűzvédelem egyik lényegi eleme, a tűzszakaszméret növelése csak korlátozottan, a körülmények és a tűzeseti tapasztalatok átfogó értékelését követően kerülhet a jogszabály módosításai közé. Az előkészítés során a szakértők figyelembe vették a notifikációs eljárások keretében megkapott szabályozás-tervezetekben és külföldi szabályozásokban szereplő tűzszakaszméreteket. A szigorúbb hazai szabályozás megtartását a tűzesetek tapasztalatai indokolják. Ugyancsak a külföldi szabályozási és gyakorlati példák, továbbá a tűzeseti tapasztalatok figyelembevételével vizsgálták felül a homlokzati tűzterjedés elleni védelem követelményeit, ez magába foglalja az éghető homlokzati hőszigetelő rendszerek alkalmazásával kapcsolatos elvárásokat, a homlokzati tűzterjedési gát vagy parapet nélküli homlokzati kialakításra vonatkozó elvárásokat, továbbá a légréses homlokzatok esetében indokolt követelményeket. A megfelelő követelmények kidolgozásának fontosságát indokolja, hogy jelentős számban folynak felújítási munkálatok a korszerű, szigorú energetikai elvárásokkal összhangban.

Ipari rendeltetés követelményrendszere

Az önálló ipari fejezet elkészítéséhez kevés konkrét normaszövegszerű javaslat érkezett. A munkacsoport a javaslatok figyelembevételével keretjellegű előírásokat dolgozott ki, tekintettel az érintett rendeltetések, technológiák, anyagok sokféleségére, az eltérő veszélyeztetettségre, tűzvédelmet befolyásoló körülményekre. A módosítás igazodik a hatályos tűzvédelmi szabályzattal megkezdett, a tervezői felelősséget hangsúlyozó szemléletváltáshoz: a technológiát és annak tűzveszélyességét ismerő tervezőre bízva több olyan kérdés eldöntését, amelyeket a jogszabályban a különböző technológiák esetében nem lehet tételesen megfogalmazni, az a gyakorlatban számos eltérési engedélyt generálna. Ilyen például a szabadtéri technológiai rendszerek esetében a tűzterjedésgátlás helyének technológiába illeszthető megállapítása.

Beépített tűzjelző és tűzoltó berendezések

A beépített tűzvédelmi berendezések létesítési kötelezettségét tartalmazó 14. melléklet táblázata pontosítja az érintett rendeltetések megnevezését és a kötelezettség feltételrendszerét. A pontosítással elérhető, hogy egyes, más jogszabály által is szabályozott rendeltetések esetében a megnevezés változtatása (pl. a családi napközi helyett a hatályos tűzvédelmi követelmények által nem szabályozott családi bölcsőde bevezetése) esetén az OTSZ előírásai továbbra is érvényesíthetők maradjanak. A pontosítás érinti a rendeltetésfüggő előírásokat és a tűzszakaszméretet tartalmazó táblázatban feltüntetett rendeltetéseket is. A kapcsolódó tűzvédelmi műszaki irányelv egyes rendelkezései átkerültek a normaszövegbe, ennek eredményeképpen egyértelműbbé válnak például a tűzjelző berendezés részegységeinek

elhelyezésére vonatkozó elvárások. A jogalkotó pontosította a teljeskörű védelemmel összefüggő követelményt is (ennek elsősorban a meglévő épületeket érintő átalakításnál van jelentősége), továbbá a vezetékek tűzhatás elleni védettségének követelményét.

Építményszerkezeti követelmények

Az építményszerkezeti követelményeket tartalmazó táblázat pontosítja az érintett szerkezetek körét, megnevezését, a hozzárendelt kritériumot, valamint az elvárt tűzállósági teljesítményt és tűzvédelmi osztályt. Ez érinteni fogja például a tetőfödémeket és tetőszerkezeteket, amelyek differenciáltabb megközelítést a tönkremenetel módja és a szerkezeti felépítés, rétegrend közötti összefüggések teszik indokolttá. Több esetben merült fel kérdésként a rendelet által nem szabályozott előtetők, színek nem minősülő nyitott térlefedések kialakítása, ezért e szerkezetek feltételrendszere beépült a jogszabályba. A szakértők felülvizsgálták a szerkezeti követelmény nélkül létesíthető épületek körét, és kidolgozták a lehetséges bővítést. Több külföldi szabályozás lehetőséget ad a tűzállósági követelmények csökkentésére abban az esetben, ha az épület teljes területét beépített tűzoltó berendezés védi. Ennek bevezetése megtörtént, amelynek során figyelembe kellett venni a tűzoltó-berendezés üzembiztonságát, az érintett rendeltetéseket.

Tűzoltóegységek beavatkozását biztosító követelmények

A beavatkozás feltételrendszerének felülvizsgálata a többi között kiterjedt a homlokzati mentési pontok alkalmazására, indokoltságára, a mentés végrehajthatóságára. Felülvizsgálták a tűzoltósági kulcsszéf létesítésének kötelezettségét is: a normaszövegben az jelenik meg követelményként, hogy a tűzoltóegységek roncsolásmentesen tudjanak adott helyre bejutni, a kulcsszéf alkalmazásának lehetőségét ennek egyik lehetséges megoldásaként a kapcsolódó tűzvédelmi műszaki irányelv tartalmazza majd.